



ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Διδασκαλίας & Μάθησης
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Πρώθηση του κριτικού στοχασμού των φοιτητών/τριών - Μετασχηματίζουσα μάθηση

Νατάσσα Ράικου

Επικ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

araiκου@uth.gr



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



περιεχόμενα

Θεωρία μετασχηματισμού

Κριτικός στοχασμός &
θεωρία μετασχηματισμού

Κριτικός στοχασμός &
πανεπιστημιακή εκπαίδευση

Περιοχές μάθησης

Εργαλειακή μάθηση

Επικοινωνιακή μάθηση

Χειραφετητική μάθηση



Habermas, 1971

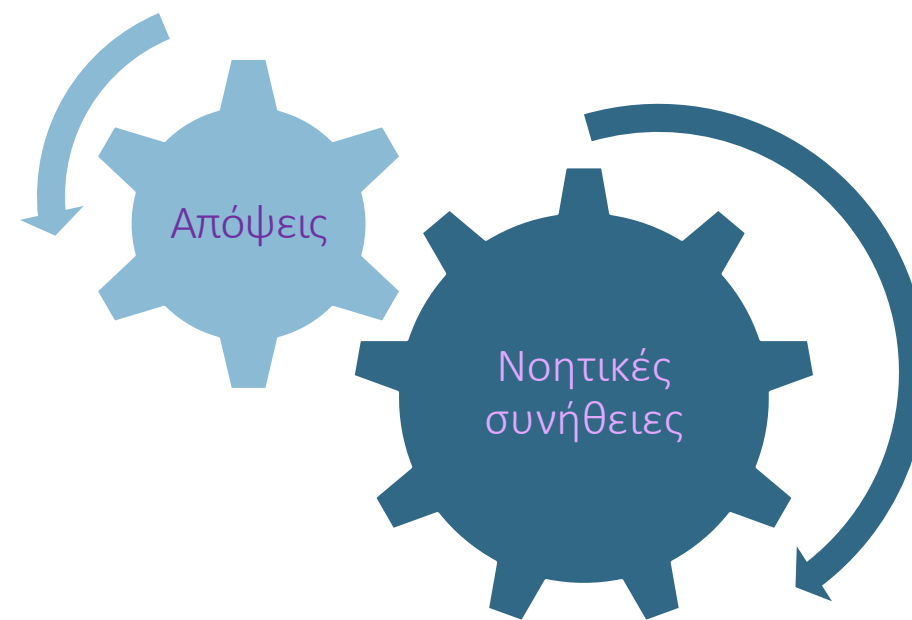
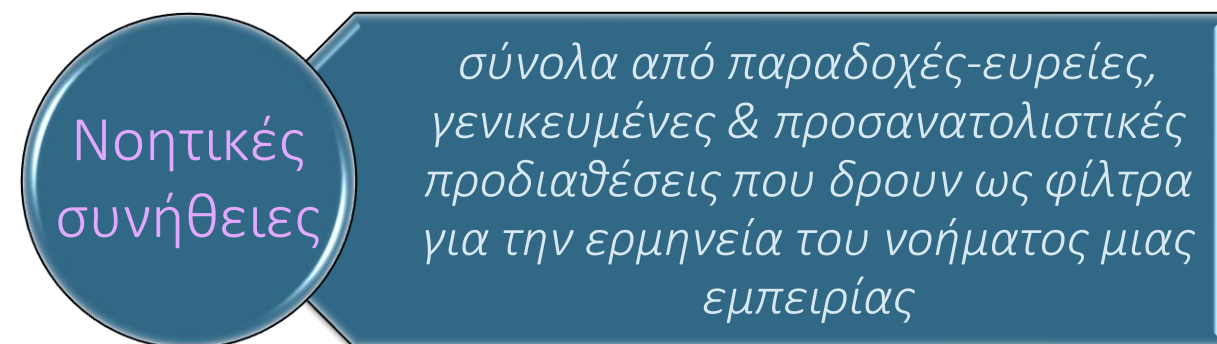
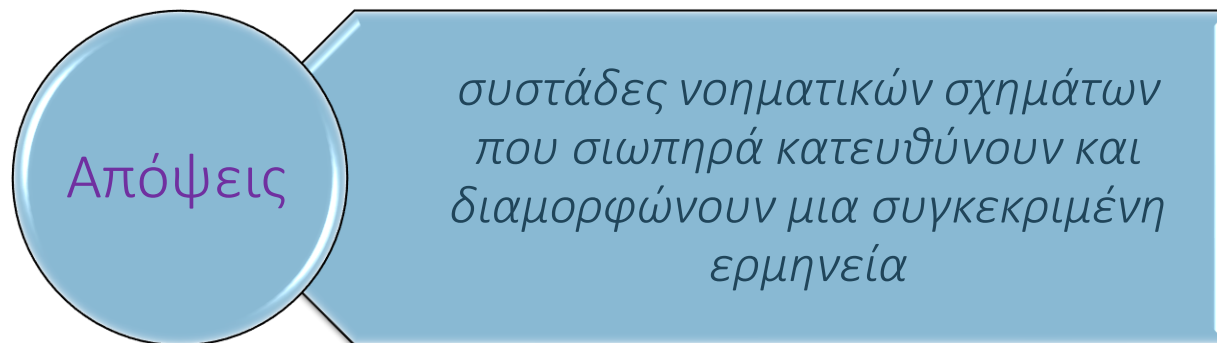
Μετασχηματισμός είναι η ...



διεργασία κατά την οποία μετασχηματίζουμε δεδομένα πλαίσια αναφοράς (νοητικές συνήθειες, νοηματοδοτικές προοπτικές, νοητικά σύνολα) έτσι ώστε αυτά να γίνουν πιο περιεκτικά, πολυσχιδή, ανοικτά, συναισθηματικά έτοιμα για αλλαγή και στοχαστικά, προκειμένου να παραγάγουν πεποιθήσεις και απόψεις που θα αποδειχθούν περισσότερο αληθινές ή πιο ικανές να δικαιολογήσουν την παρώθηση σε δράση

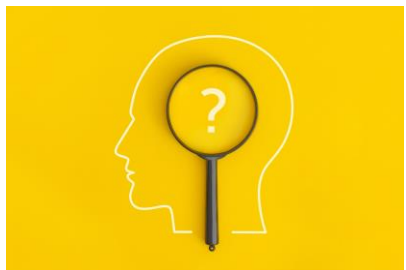
Mezirow, 2007

Πλαίσιο αναφοράς



Mezirow, 2007

Βασικοί πυλώνες μετασχηματισμού



Κριτικός στοχασμός:

διεργασία επανεξέτασης των αντιλήψεων & των αξιών με τις οποίες κατανοούμε την πραγματικότητα & δρούμε

Ορθολογικός διάλογος:

ανατροφοδότηση & στοχαστική συζήτηση, ανταλλαγή & μοίρασμα των εμπειριών ενός ατόμου σε μια ομάδα



Mezirow, 2007



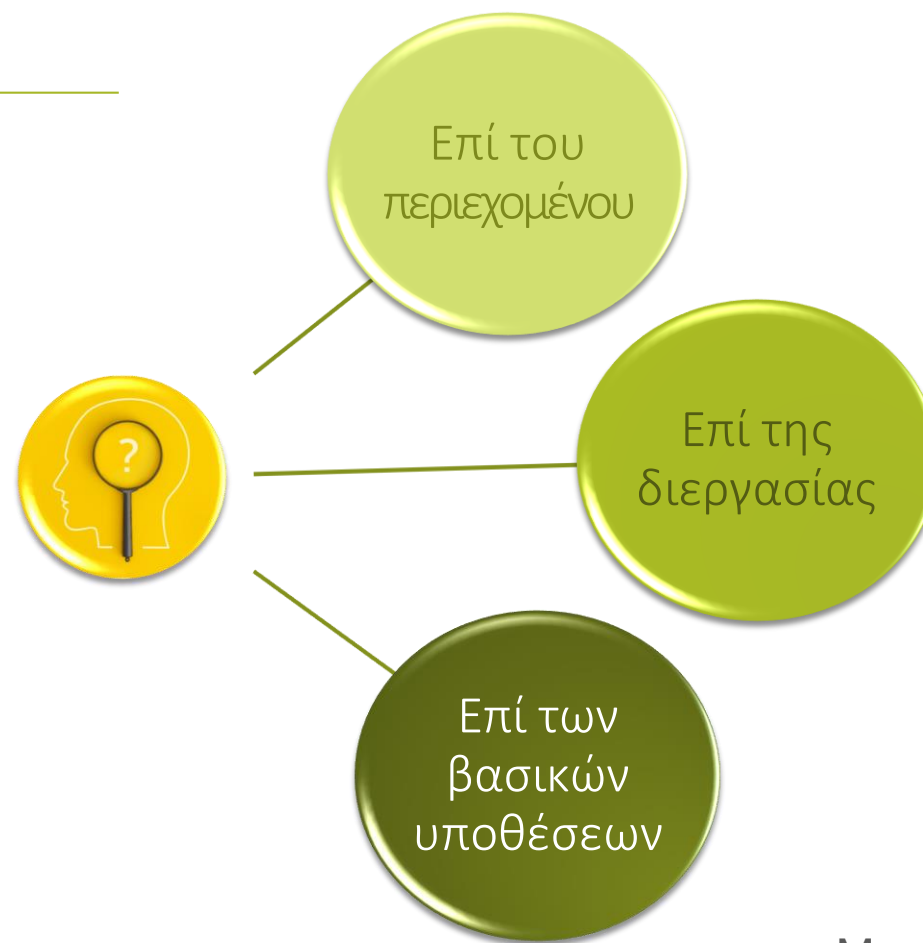
Κριτικός στοχασμός είναι...



η ενεργητική, επίμονη και προσεκτική
διερεύνηση κάθε πεποίθησης ή
εικαζόμενης μορφής γνώσης υπό το φως
των θεμελίων της και των απώτερων
συμπερασμάτων προς τα οποία τείνει

Dewey, 1933

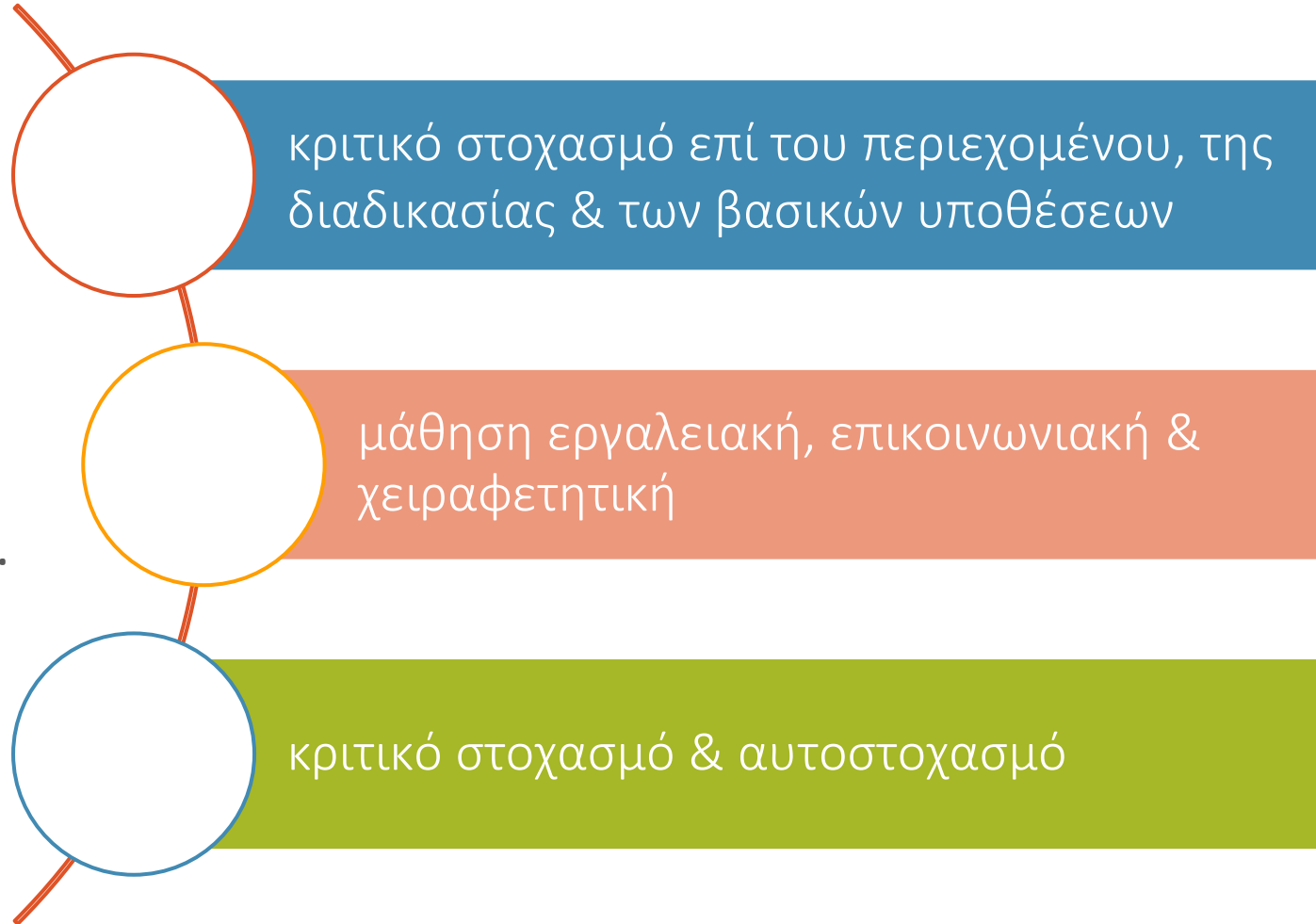
Είδη κριτικού στοχασμού



Mezirow, 2007

Πανεπιστημιακή εκπαίδευση

αναγκαίο να
περιλαμβάνει...



Kreber, 2022

Κριτικός στοχασμός & πανεπιστημιακή εκπαίδευση

αυθεντική
επαγγελματική
ταυτότητα

Διεύρυνση
δυνατοτήτων
φοιτητών

Μέσο
κοινωνικής
αλλαγής



Kreber, 2022

Κριτικός στοχασμός & πανεπιστημιακή εκπαίδευση



Βιβλιογραφία

- **Dewey, J.** (1933). *How We Think*. Regnery.
- **Kreber, C.** (2022). Cultivating authentic professional identities through transformative higher education: An application of Mezirow's comprehensive theory of adult learning. In E. Kostara, A. Gavrielatos & D. Loads (Eds.), *Transformative Learning Theory and Praxis: New Perspectives and Possibilities* (139-155). Routledge.
- **Mezirow, J.** (1991). *Transformative Dimensions of Adult Learning*. Jossey-Bass.
- **Mezirow, J.** (2007). Μαθαίνοντας να σκεφτόμαστε όπως ένας ενήλικος. Κεντρικές έννοιες της θεωρίας του μετασχηματισμού. Στο J. Mezirow και Συνεργάτες, *Η Μετασχηματίζουσα Μάθηση*. Μεταίχμιο.